ЎЗБЕКИСТОН ССР ФАНЛАР АКАДЕМИЯСИ
АЛИШЕР НАВОИЙ НОМИДАГИ АДАБИЁТ МУЗЕЙИ

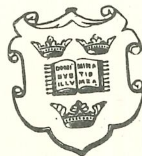
АКАДЕМИЯ НАУК УЗБЕКСКОЙ ССР
МУЗЕЙ ЛИТЕРАТУРЫ ИМ. АЛИШЕРА НАВОИ

ACADEMY OF SCIENCE OF THE UZBEK SSR
ALISHER NAVOI LITERATURE MUSEUM

فرهنکستان علوم جمهوری شوروی سوسیالیستی اوزبکستان
موزۂ ادبیات بنام علی شیر نوایی.

Альбом муаллифи ҲАМИД СУЛАЙМОН
Автор-составитель ХАМИД СУЛЕЙМАН
The author and compiler HAMID SULEIMAN
مؤلف البوم حمید سلیمان

ЎЗБЕКИСТОН ССР «ФАН» НАШРИЁТИ. ТОШКЕНТ. 1970
ИЗДАТЕЛЬСТВО «ФАН» УЗБЕКСКОЙ ССР. ТАШКЕНТ. 1970
„FAN" PUBLISHING HOUSE OF THE UZBEK SSR. TASHKENT. 1970.
نشریات "فن" جمهوری شوروی سوسیالیستی اوزبکستان تاشکند. ۱۹۷۰

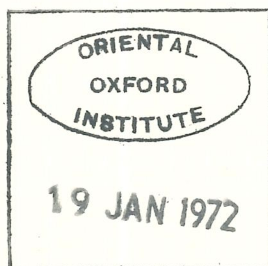

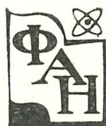
ЮНЕСКОнинг Темурийлар даври санъатини ўрганишга бағишланган
Халқаро илмий симпозиумини ўтказиш бўйича Ўзбекистон ССР
Ташкилот комитетининг карорига биноан нашр қилинди.
Самарқанд, 1969

Печатается по решению Организационного комитета Узбекской ССР
по проведению Международного научного симпозиума ЮНЕСКО,
посвященного изучению искусства эпохи Тимуридов.
Самарканд, 1969

Printed on the decision of the Uzbek SSR Organization Committee
of the UNESCO international scientific Symposium
on the arts of the Timurides period.
Samarkand, 1969

طبق تصمیم کمیته تشکیلاتی جمهوری شوروی سوسیالیستی اوزبکستان که
برای برگزاری سمپوزیوم بین‌المللی یونسکو راجع به آموزش هنر
عهد تیموریان تشکیل داده‌شد چاپ میشود.
سمرقند ۱۹۶۹

МИНИАТЮРЫ К ПОЭМАМ АЛИШЕРА НАВОИ (32 репродукции)
Составитель Хамид СУЛЕЙМАН

Макет и оформление Ел. Бельской и Ю. Курышева

Редакторы текста Л. Ионова, С. Хасанов
Художественная и техническая редакция Ю. Курышева
Корректор Т. Емельянова

Подписано в печать 5.VIII 1970. Бумага 72×108¹/₈ мелованная 240 г.
Уч.-изд. л. 6. Печ. л. 7. Тираж 25 000 экз. Изд. № 612. Заказ 7804.
Цена 4 р. 50 к.

Издательство «Фан» УзССР. Ташкент ГСП, ул. Гоголя, 70.
Типография № 5 Главполиграфпрома Комитета по печати при Совете Министров СССР.
Москва, Мало-Московская, 21.

SPECIMENS OF ARTISTIC HAND-WRITTEN BOOKS, MINIATURE PAINTINGS AND CALLIGRAPHY WORKS OF THE TIMURID, SAFAVID AND BABURID PERIODS.

The Prophet and his Companions. *Hayrat al-abrar.* Herat, 890=1485. The Bodleian Library, Elliot 287. Fol. 7a, 11,5×16,3 cm.	1	پیغمبر باصحابهٔ خویش. حیرت الابرار. هرات، سنه ۸۹۰ = ۱۴۸۵، کتابخانهٔ بودلیان. شمارهٔ ۲۸۷، ص. ۷، ۱۶⅓ × ۱۱½ س.
Khwaja Abdallah Ansari talks with four disciples. *Hayrat al-abrar.* Herat, 890=1485. The Bodleian Library, Elliot 287. Fol. 24a, 11,5×16,3 cm.	2	درویشان در صحبت خواجه عبدالله انصاری. حیرت الابرار. هرات، سنه ۸۹۰ = ۱۴۸۵، کتابخانهٔ بودلیان. شمارهٔ ۲۸۷، ص. ۲۴، ۱۶⅓ × ۱۱½ س.
Nushirawan and a lady in a pavilion. *Hayrat al-abrar.* Herat. 890=1485. The Bodleian Library, Elliot 287. Fol. 28a, 11,5×16,3 cm.	3	نوشیروان باملکه درکاخ خود. حیرت الابرار. هرات، سنه ۸۹۰ = ۱۴۸۵. کتابخانهٔ بودلیان، شمارهٔ ۲۸۷، ص. ۲۷، ۱۶⅓ × ۱۱½ س.
Shaykh 'Iraqi overcome at parting. *Hayrat al-abrar.* Herat, 890=1485. The Bodleian Library, Elliot 287. Fol. 34a, 11,5×16,3 cm.	4	آوردن شیخ عراقی‌را پیش مردم. حیرت الابرار. هرات، سنه ۸۹۰ = ۱۴۸۵. کتابخانهٔ بودلیان، شمارهٔ ۲۸۷، ص. ۳۴، ۱۶⅓ × ۱۱½ س.
The Shah talks with the imam in a bath-room. *Hayrat al-abrar.* Herat, 897=1492. The Windsor Royal Library. MS 65. Fol. 36b, 16,5×24 cm.	5	صحبت شاه‌باامام در حمام. حیرت الابرار. هرات ۸۹۷ = ۱۴۹۲، کتاب خانهٔ شاه در ویندزار. MS65، ص. ۳۶ب، ۲۴×۱۶½ س.
Yasuman brings to Farhad news of the "death" of Shirin. *Farhad wa Shirin.* Herat, 890=1485. The Bodleian Library, Elliot 408. Fol. 66a, 11,5×16,3 cm.	6	خبر دروغ آوردن یاسمن بفرهاد از مرگ شیرین. فرهادوشیرین. هرات، سنه ۸۹۰=۱۴۸۵. کتابخانهٔ بودلیان، شمارهٔ ۴۰۸، ص. ۶۶. ۱۶⅓ × ۱۱½ س.
Majnun at the house of Layli. *Layli wa Majnun.* Herat, 890=1485. The Bodleian Library, Elliot 339. Fol. 39a, 11,5×16,3 cm.	7	مجنون در خانهٔ لیلی ومجنون. هرات، سنه ۸۹۰ = ۱۴۸۵، کتابخانهٔ بادلیان، شمارهٔ ۳۳۹، ص. ۳۹، ۱۶⅓×۱۱½ س.
The portrait of Dilaram shown to Bahram by Mani. *Sab'a sayyara.* Herat, 890=1485. The Bodleian Library, Elliot 317. Fol. 14a, 11,5×16,3 cm.	8	نشان دادن مانی تصویر دلارام را ببهرام. سبعهٔ سیاره. هرات، سنه ۸۹۰=۱۴۸۵، کتابخانهٔ بودلیان، شمارهٔ ۳۱۷، ص. ۱۴، ۱۶⅓×۱۱۱½ س.
The Wisdoms take counsel about Bahram's recovery. *Sab'a sayyara.* Herat, 890=1485. The Bodleian Library, Elliot 317. Fol. 21b, 11,5×16,3 cm.	9	جمع آمدن حکما برای معالجهٔ بهرام. سبعهٔ سیاره. هرات، سنه ۸۹۰ = ۱۴۸۵، کتابخانهٔ بودلیان، شمارهٔ ۳۱۷، ص. ۲۱ ب، ۱۶⅓×۱۱½ س.
Bahram and Dilaram hunting. *Sab'a sayyara.* Herat. 930–933=1525–1527. Bibliothèque Nationale, Paris, Suppl. Turc 316. Fol. 350b, 20×27,5 cm.	10	بهرام و دلارام در شکار. سبعهٔ سیاره. هرات، سنه ۹۳۰/۹۳۳=۱۵۲۵/۱۵۲۷ کتابخانهٔ ملی پاریس. شمارهٔ ۳۱۶، ص. ۳۵۰ ب، ۲۷×۲۰ س.
Bahram in the Black Pavilion. *Sab'a sayyara.* Herat, 930–933=1525–1527. Bibliothèque Nationale, Paris, Suppl. Turc 316. Fol. 356b, 20×27,5 cm.	11	بهرام در کاخ سیاه. سبعهٔ سیاره. هرات، سنه ۹۳۰/۹۳۳= =۱۵۲۵/۱۵۲۷. کتابخانهٔ ملی پاریس. شمارهٔ ۳۱۶، ص. ۳۵۶ ب، ۲۷½×۲۰ س.
The portrait of Dilaram shown to Bahram by Mani. *Sab'a sayyara.* Bukhara, 960=1553. The Bodleian Library, Elliot 318. Fol. 14a, 13,5×22,3 cm.	12	نشان دادن مانی تصویر دلارام‌را ببهرام. سبعهٔ سیاره. بخارا، سنه ۹۶۰=۱۵۵۳، کتابخانهٔ بادلیان. شمارهٔ ۳۱۸، ص. ۱۴، ۲۲⅓×۱۳½ س.
Bahram and Dilaram hunting. *Sab'a sayyara.* Bukhara, 960=1553. The Bodleian Library, Elliot 318. Fol. 18a, 13,5×22,3 cm.	13	بهرام و دلارام در شکار. سبعهٔ سیاره. بخارا، سنه ۹۶۰= =۱۵۵۳. کتابخانهٔ بودلیان. شمارهٔ ۳۱۸، ص. ۱۸ ب، ۲۲⅓ × ۱۳½ س.
Bahram in the Golden Pavilion. *Sab'a sayyara.* Bukhara, 960=1553. The Bodleian Library, Elliot 318. Fol. 30a, 13,5×22,3 cm.	14	بهرام در کاخ زرین. سبعهٔ سیاره. بخارا، سنه ۹۶۰=۱۵۵۳. کتابخانهٔ بودلیان. شمارهٔ ۳۱۸، ص. ۳۰، ۱۲⅓×۱۳½ س.
Bahram in the Green Pavilion. *Sab'a sayyara.* Bukhara, 960=1553. The Bodleian Library, Elliot 318. Fol. 34b, 13,5×22,3 cm.	15	بهرام در کاخ سبز. سبعهٔ سیاره. بخارا، سنه ۹۶۰=۱۵۵۳. کتابخانهٔ بودلیان. شماره ۳۱۸، ص. ۳۴ ب، ۲۲⅓×۱۳½ س.
Bahram in the Pink Pavilion. *Sab'a sayyara.* Bukhara, 960=1553. The Bodleian Library, Elliot 318. Fol. 40b, 13,5×22,3 cm.	16	بهرام در کاخ گلرنگ. سبعهٔ سیاره. بخارا، سنه ۹۶۰=۱۵۵۳. کتابخانهٔ بودلیان شماره ۳۱۸، ص. ۴۰ ب، ۲۲⅓×۱۳½ س.
Bahram in the Blue Pavilion. *Sab'a sayyara.* Bukhara, 960=1553. The Bodleian Library, Elliot 318. Fol. 47a, 13,5×22,3 cm.	17	بهرام در کاخ آبی. سبعهٔ سیاره. بخارا، سنه ۹۶۰=۱۵۵۳. کتابخانهٔ بودلیان. شمارهٔ ۳۱۸، ص. ۴۷، ۲۲⅓×۱۳½ س.
Bahram in the Sandal-wood Pavilion. *Sab'a sayyara.* Bukhara, 960=1553. The Bodleian Library, Elliot 318. Fol. 52b, 13,5×22,3 cm.	18	بهرام در کاخ صندل رنگ. سبعهٔ سیاره. بخارا، سنه ۹۶۰=۱۵۵۳. کتابخانهٔ بودلیان. شمارهٔ ۳۱۸. ص. ۵۷ ب، ۲۲⅓×۱۳½ س.
Bahram in the White Pavilion. *Sab'a sayyara.* Bukhara, 960–1553. The Bodleian Library, Elliot 318. Fol. 57b, 13,5×22,3 cm.	19	بهرام در کاخ سفید. سبعهٔ سیاره. بخارا، سنه ۹۶۰=۱۵۵۳. کتابخانهٔ بودلیان. شمارهٔ ۳۱۸، ص. ۵۷ ب، ۲۲⅓×۱۳½ س.
Dilaram returning to Bahram. *Sab'a sayyara.* Bukhara, 960=1553. The Bodleian Library, Elliot 318. Fol. 64a, 13,5×22,3 cm.	20	بازگشت دلارام بنزد بهرام. سبعهٔ سیاره. بخارا، سنه ۹۶۰=۱۵۵۳. کتابخانهٔ بودلیان. شمارهٔ ۳۱۸، ص. ۴۶، ۲۲⅓×۱۳½ س.
The Shah, exchanging his throne and crown for poverty, before Iskandar. *Sadd-i Iskandar.* Herat, 890=1485. The Bodleian Library, Elliot 339. Fol. 17a, 11,5×16,3 cm.	21	پذیرائی اسکندر از شاهی‌که فقررا اختیار کرده اسث. سد اسکندری. هرات، سنه ۹۶۰ = ۱۵۵۳. کتابخانهٔ بودلیان. شماره ۳۳۹، ص. ۱۷، ۱۶⅓×۱۱½ س.
Iskandar building the wall against Gog and Magog. *Sadd-i Iskandar.* Herat, 890=1485. The Bodleian Library, Elliot 339. Fol. 77b, 11,5×16,3 cm.	22	سد بستن اسکندر ضد یأجوج و مأجوج. سد اسکندری. هرات، سنه ۸۹۰=۱۴۸۵. کتابخانهٔ بودلیان شماره ۳۳۹، ص. ۷۷ ب، ۱۶⅓×۱۱½ س.
Navoi among the great poets. *Sadd-i Iskandar.* Herat, 890=1485. The Bodleian Library, Elliot 339. Fol. 95b, 11,5×16,3 sm.	23	نوایی بین شعرای بزرگ. سد اسکندری. هرات، سنه ۸۹۰=۱۴۸۵. کتابخانهٔ بودلیان شمارهٔ ۳۳۹. ص. ۹۵ ب، ۱۶⅓×۱۱½ س.
Battle between Iskandar and Dara. *Sadd-i Iskandar.* Herat, 930–933=1525–1527. Bibliothèque Nationale, Paris, Suppl. Turc 316. Fol. 415b, 20×27,5 cm.	24	جنگ اسکندر با دارا. سد اسکندری. هرات، سنه ۹۳/۹۳۳ = ۱۵۲۵/۱۵۲۷ کتابخانهٔ ملی پاریس. شمارهٔ ۳۱۶، ص. ۴۱۵ ب، ۲۷½×۰۲ س.
Iskandar on the Mediterranean Sea. *Sadd-i Iskandar.* Herat, 930–933=1525–1527. Bibliothèque Nationale, Paris, Suppl. Turc 316. Fol. 447b, 20×27,5 cm.	25	اسکندر در دریای مدیترانه. سد اسکندری. هرات، سنه ۹۳۰/۹۳۳=۱۵۲۵/۱۵۲۷. کتابخانهٔ ملی پاریس. شماره ۳۱۶، ص. ۴۴۷ ب، ۲۷½×۲۰ س.
The Shah, exchanging his throne and crown for poverty, before Iskandar. *Sadd-i Iskandar.* Bukhara, 960=1553. The Bodleian Library, Elliot 340. Fol. 17b, 13,5×22,3 cm.	26	پزیرائی اسکندر از شاهی‌که فقررا اختیار کرده است. سد اسکندری. بخارا، سنه ۹۶۰ = ۱۵۵۳. کتابخانهٔ بودلیان. شمارهٔ ۳۴۰، ص. ۱۷ ب، ۲۲⅓×۱۳½ س.
Iskandar comforting the dying Dara. *Sadd-i Iskandar.* Bukhara, 960=1553. The Bodleian Library, Elliot 340. Fol. 32a, 13,5×22,3 cm.	27	اسکندر و دارا در حالت نزع. سد اسکندری. بخارا، سنه ۹۶۰=۱۵۵۳. کتابخانهٔ بودلیان. شمارهٔ ۳۴۰، ص. ۳۲، ۲۲⅓×۱۳½ س.
A kneeling warrior before the Shah. *Sadd-i Iskandar.* Bukhara, 960=1553. The Bodleian Library, Elliot 340, Fol. 52a, 13,5×22,3 cm.	28	سرباز در خدمت شاه. سد اسکندری. بخارا، سنه ۹۶۰=۱۵۵۳. کتابخانهٔ بودلیان. شمارهٔ ۳۴۰، ص. ۵۲، ۲۲⅓×۱۳½ س.
The mourning for Iskandar. *Sadd-i Iskandar.* Bukhara, 960=1553. The Bodleian Library, Elliot 340. Fol. 92a, 13,5×22,3 cm.	29	دفن اسکندر. سد اسکندری. بخارا، سنه ۹۶۰=۱۵۵۳. کتابخانهٔ بادلیان. شمارهٔ ۳۴۰، ص. ۹۲، ۲۲⅓×۱۳½ س.
The Shaykh of San'an in love insensible. *Lisan at-tayr.* Bukhara, 960=1553. Bibliothèque Nationale, Paris, Suppl. Turc 996. Fol. 20b, 13,5×22,3 cm.	30	بیهوش شدن شیخ صنعان عاشق. لسان الطیر. بخارا، سنه ۹۶۰=۱۵۵۳. کتابخانهٔ ملی پاریس. شمارهٔ ۹۹۶، ص. ۲۰، ۲۲⅓×۱۳½ س.
Friends visit the Shaykh of San'an, tending swine. *Lisan at-tayr.* Bukhara, 960=1553. Bibliothèque Nationale, Paris, Suppl. Turc 996. Fol. 25a, 13,5×22,3 cm.	31	آمدن اصحاب نزد شیخ صنعان خوکبان. لسان الطیر. بخارا، سنه ۹۶۰=۱۵۵۳، کتابخانهٔ ملی پاریس. شمارهٔ ۹۹۶، ص. ۲۵، ۲۲⅓×۱۳½ س.
The dead Shaykh of San'an near the spring. *Lisan at-tayr.* Bukhara, 960=1553. Bibliothèque Nationale, Paris, Suppl. Turc 996. Fol. 44b, 13,5×22,3 cm.	32	نعش شیخ صنعان کنار چشمه. لسان الطیر. بخارا، سنه ۹۶۰=۱۵۵۳. کتابخانهٔ ملی پاریس. شمارهٔ ۹۹۶، ص. ۴۴ ب، ۲۲⅓×۱۳½ س.

آثار هنر کتابت و تصویر و خوشنویسیء عهد تیموریان و صفویان و بابریان.

1. Пайғамбар ўз саҳобалари билан. *Ҳайрат ул-аброр.*

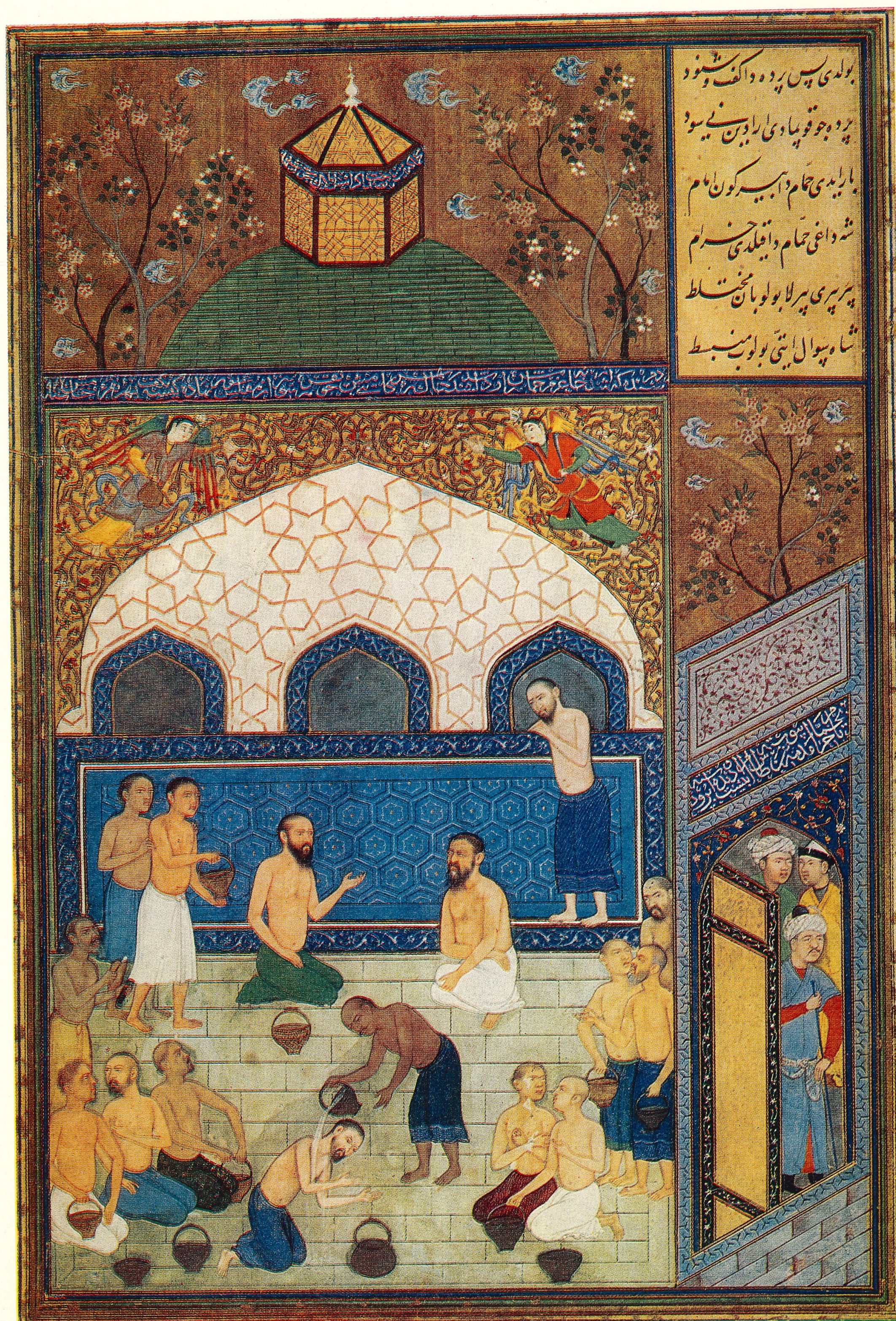
2. Хожа Абдуллоҳ Ансорий дарвишлар билан суҳбатда. *Ҳайрат ул-аброр.*

3. Нўширвон малика билан саройда. Ҳайрат ул-аброр.

4. Шайх Ироқийнинг жамоа олдига келтирилиши. *Ҳайрат ул-аброр.*

5. Шоҳнинг имом билан ҳаммомдаги суҳбати. *Ҳайрат ул-аброр.*

6. Ёсуман Ширининг «ўлими» ҳақида Фарҳодга хабар бермоқда. *Фарҳод ва Шири*

7. Мажнун Лайлининг уйида. *Лайли ва Мажнун.*

8. Моний Баҳромга Дилоромнинг расмини кўрсатмоқда. *Сабъаи сайёра.*

9. Баҳром дардига даво топиш учун тўпланган ҳакимлар. *Сабъаи сайёра.*

10. Баҳром билан Дилором овда. *Сабъаи сайёра.*

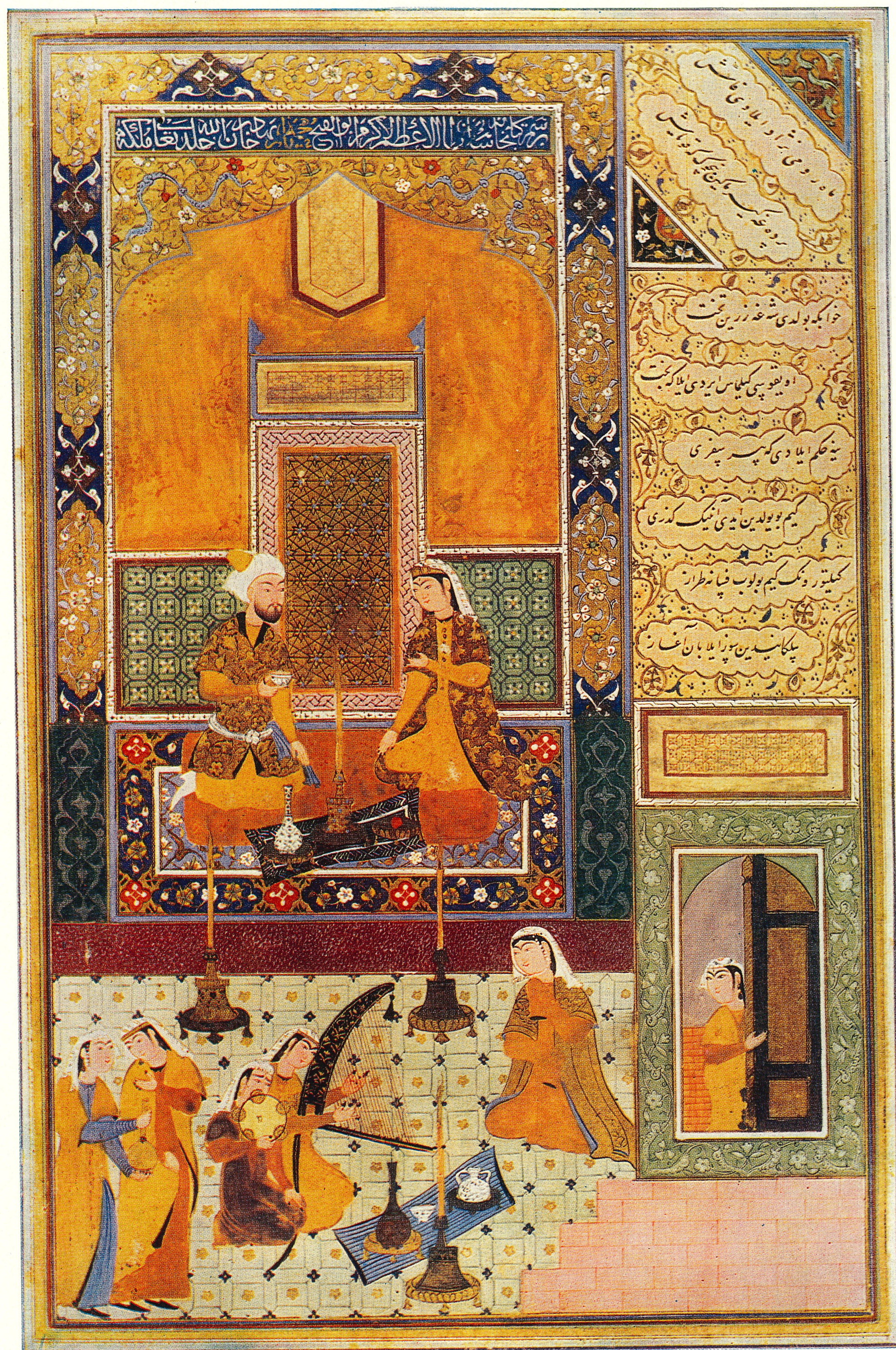
11. Баҳром қора қасрда. *Сабъаи сайёра.*

12. Моний Баҳромга Дилоромнинг расмини кўрсатмоқда. *Сабъаи сайёра.*

13. Баҳром билан Дилором овда. *Сабъаи сайёра.*

14. Баҳром олтин қасрда. *Сабъаи сайёра.*

15. Баҳром яшил қасрда. *Сабъаи сайёра.*

16. Баҳром гулгун қасрда. *Сабъаи сайёра.*

17. Баҳром мовий қасрда. *Сабъаи сайёра.*

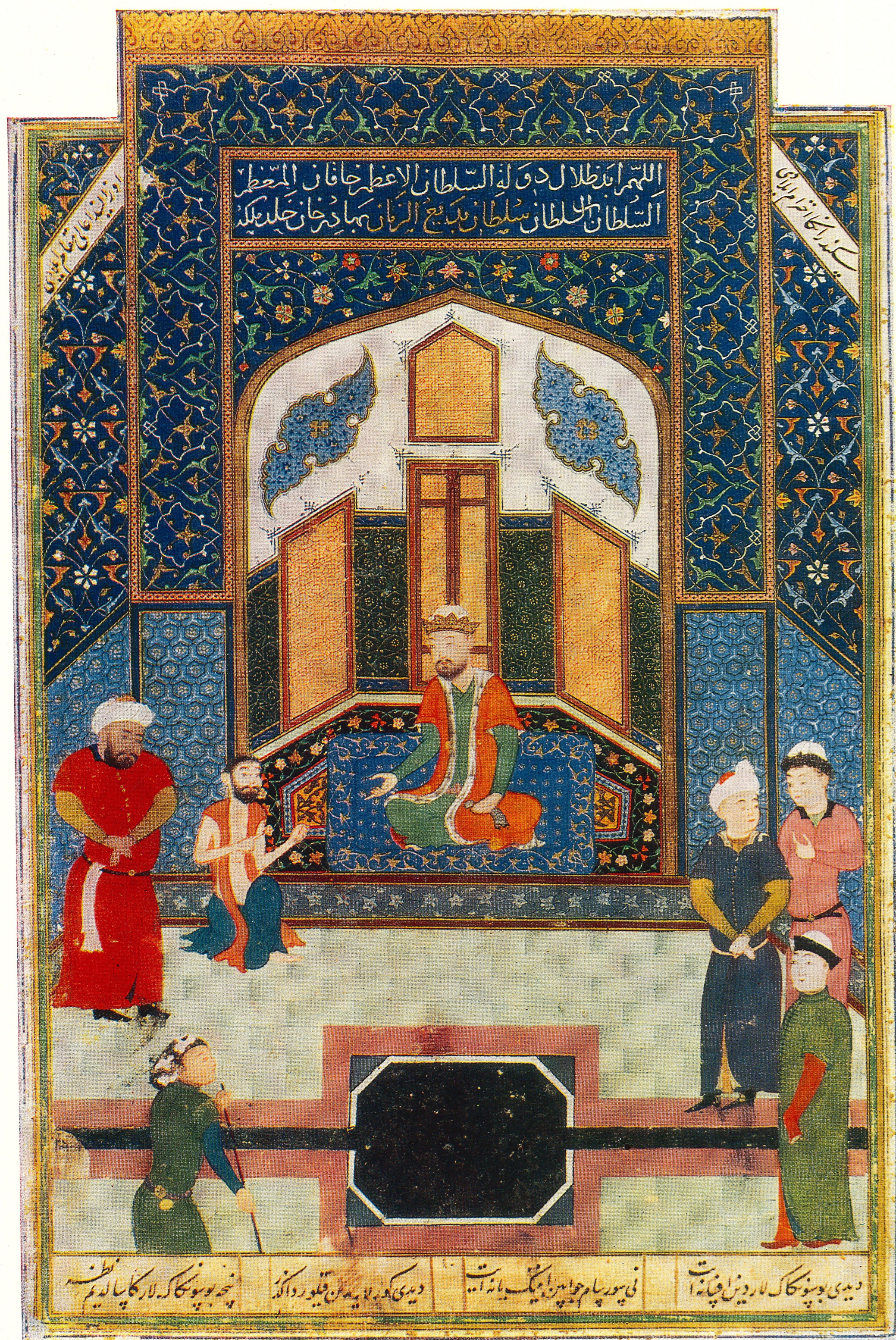
18. Баҳром сандал қасрда. *Сабъаи сайёра.*

19. Баҳром оқ қасрда. *Сабъаи сайёра.*

20. Дилоромнинг Баҳром ҳузурига қайтиши. *Сабъаи сайёра.*

21. Тожу тахтин гадоликка алмаштирган шоҳ Искандар ҳузурида. *Садди Искандарий.*

22. Искандарнинг Яъжуж-Маъжужга қарши девор қурдириши. *Садди Искандарий.*

23. Навоий буюк шоирлар ўртасида. *Садди Искандарий.*

1. Ҳасан Деҳлавий
2. Алишер Навоий
3. Абдураҳмон Жомий
4. Низомий Ганжавий
5. Хусрав Деҳлавий
6. Шайх Саъдий
7. Абулқосим Фирдавсий
8. Саноий
9. Анварий
10. Хоқоний

24. Искандарнинг Доро билан жанги. *Садди Искандарий.*

25. Искандар Ўрта Ер денгизида. *Садди Искандарий.*

26. Тожу тахтин гадоликка алмаштирган шоҳ Искандар ҳузурида. *Садди Искандарий.*

27. Искандар ва жон бераётган Доро. *Садди Искандарий.*

28. Шоҳ ҳузурида тиз чўккан жангчи. *Садди Искандарий.*

29. Искандарнинг дафн маросими. *Садди Искандарий.*

30. Ошиқ Шайх Санъон беҳуш ҳолда. *Лисон ут-тайр.*

31. Тўнғиз боқаётган Шайх Санъондан хабар олиш учун келган саҳобалар. *Лисон ут-тайр.*

32. Шайх Санъон ўлиги чашма бўйида. *Лисон ут-тайр.*